

AGRÁRMINISZTERIUM

Energiaválság hatása az élelmiszergazdaságra

ÉLELMISZER- ÉS
ENERGIABIZTONSÁGI
KONFERENCIA

Dr. Felkai Beáta Olga
helyettes államtitkár

2022. október 28.

Globális trendek

Aktuális problémák globális szinten - élelmiszergazdaság

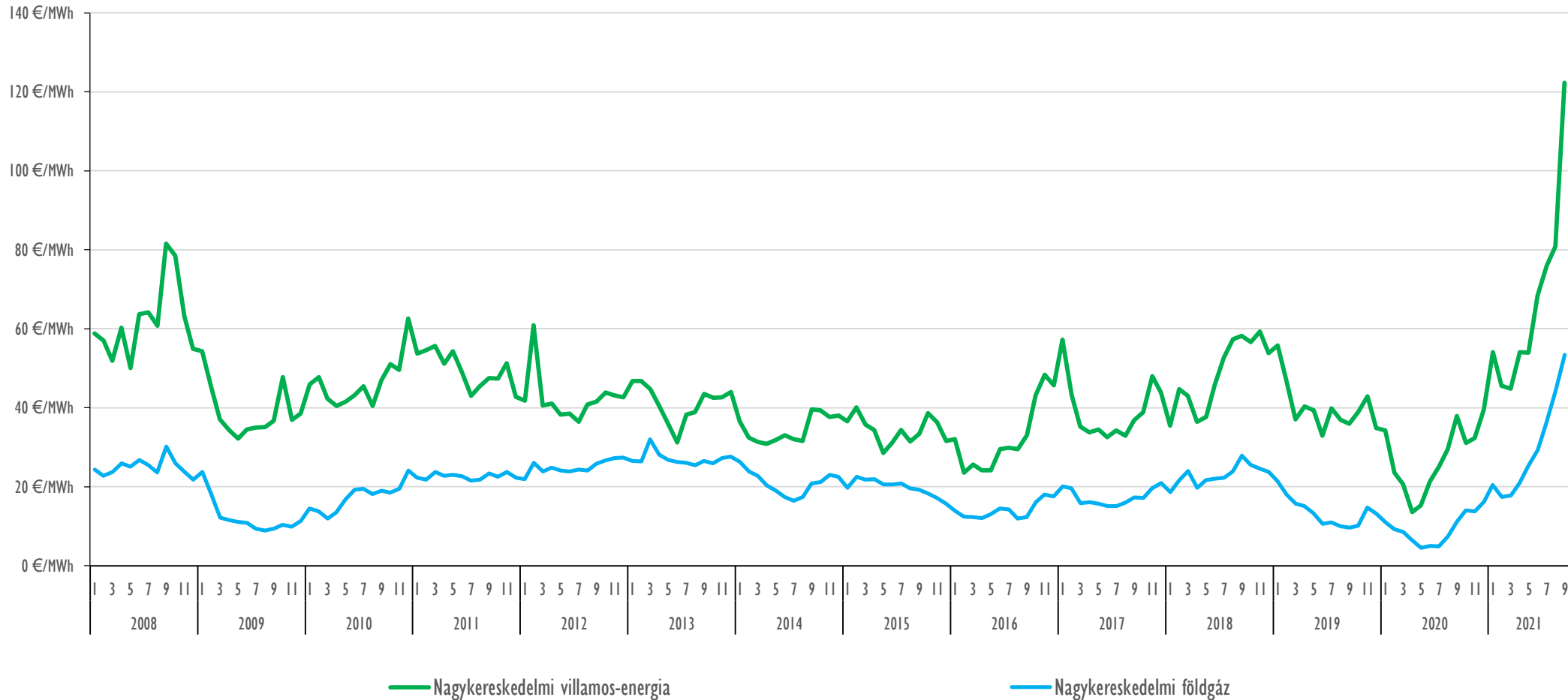
- a **mezőgazdasági alapanyagok** rendelkezésre állása alapvetően bizonytalan, a jelenlegi háborús helyzetben pedig jelentősen megemelkedtek az alapanyagárak;
- **csomagolóanyag problémák:** árak és rendelkezésre állás is változott (üveg, fém, konzervdoboz, sörösdoboz);
- elszabadultak az **energiaárak**;
- a konténeres **szállítmányozási** és a légi fuvardíjak is emelkedtek;
- az élelmiszeripari **gépek árai** is 7 százalékot emelkedtek.

Forrás: www.agrarszektor.hu

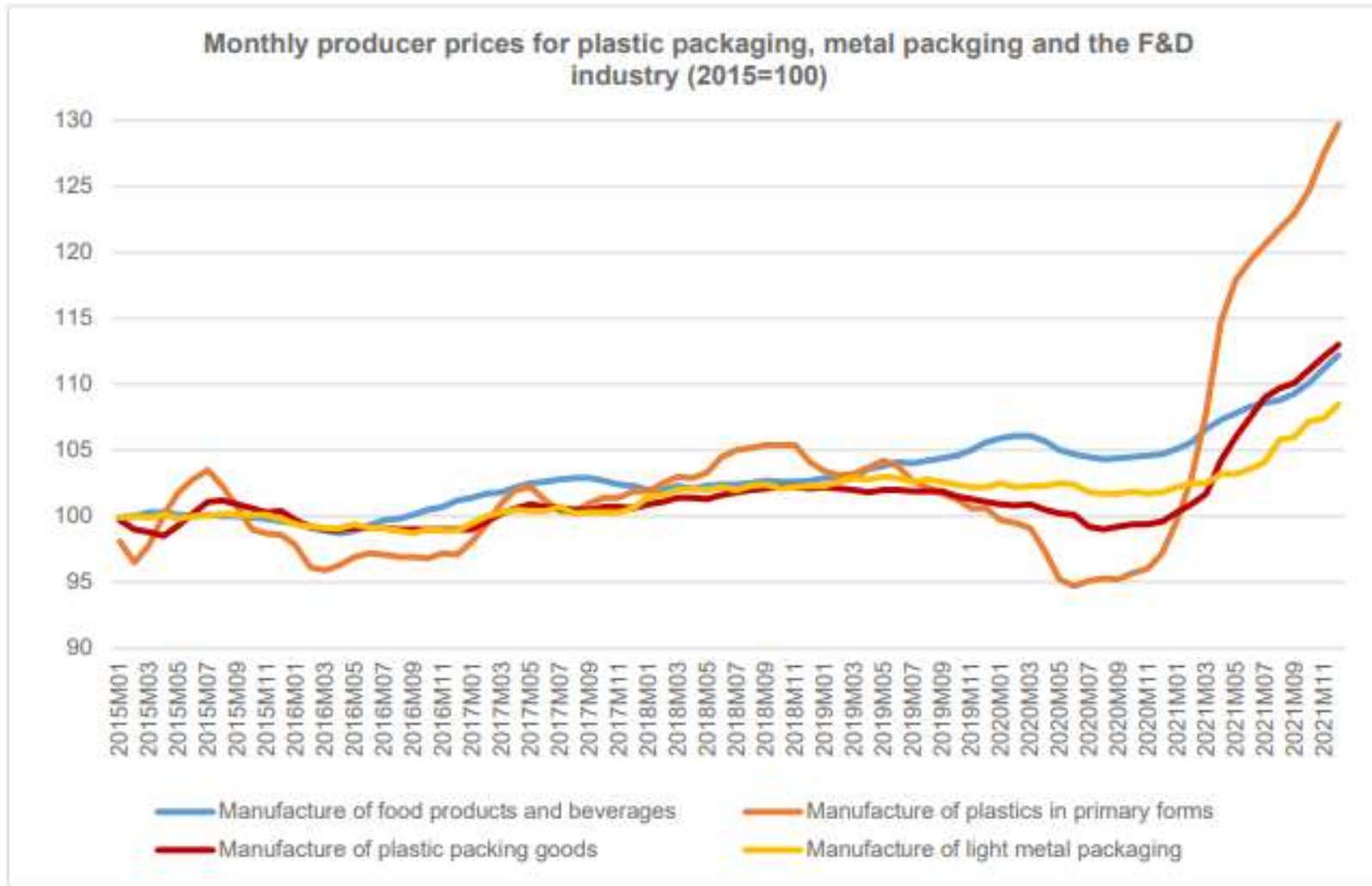
Energiaárak az EU-ban

Energiaárak az EU-ban

Forrás: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2021%3A660%3AFIN&qid=1634215984101>

Csomagolóanyag árak

Forrás: <https://www.abcpack.hu/csomagoloanyag/>

Globális szállítási költség

Global shipping costs (year-on-year, % changes)

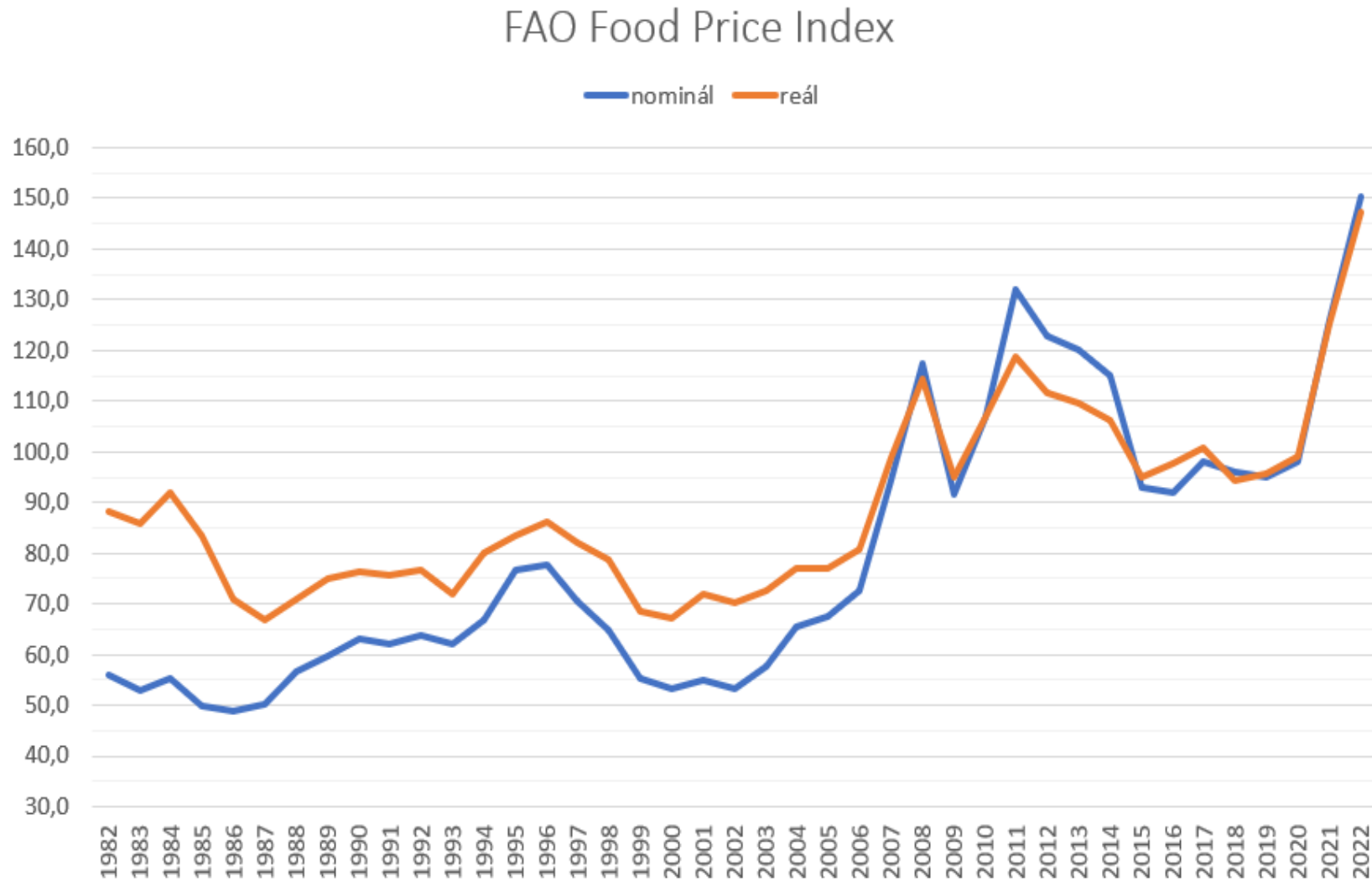

Source: [ECB](#)

SHIPPING COST

FAO élelmiszerár index

Energia

Energiaárak hatásai

- energiaárak meredek emelkedése
  - súlyosan érinti a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások jövedelmezőségét
  - közvetlen és közvetett hatások (pl. a műtrágya és takarmányárak emelkedése)
  - a mezőgazdasági termelés és élelmiszerfeldolgozás több szakágazata veszélyben (érdemi termelési kapacitások leállása, esetleges növekvő import)
  - átadási/fogyasztói árakban érvényesítési lehetőség vagy hiánya
  - rugalmatlan környezet az agráriumban
-
-

Energiaköltségek aránya és viszonya az agráriumban

AGRÁRMINISZTERIUM

- a mezőgazdaság anyagköltségének 18 százalékát adta 2021-ben, amely a teljes költség 8 százalékát tette ki (**zöldségajtatók, a baromfitartók és a sertéstartók**);
- az **élelmiszeripar** anyagköltségének 5,7 százalékát, teljes költségének 3,6 százalékát adta 2021-ben az energia akkori árakon;
- a jelenlegi helyzetet az energiaárak növekedésének mezőgazdasági **alapanyag árak drasztikus emelkedésével történő kombinációja** teszi rendkívül nehézé;
- az élelmiszeriparban elsősorban a húsipar, a tejfeldolgozás és a konzervipar használ fel gázt, nagy mennyiségű áramot pedig a hűtőipar, a tejfeldolgozás, a malomipar és a pékségek igényelnek.

Energiaköltségek aránya a mezőgazdaságban

2021	Energia aránya az anyagköltségből	Energia aránya az összes költségből
Szőlőtermesztők	29,4	8,3
Szántóföldi növénytermesztők	27,1	10,9
Zöldségghajtatók	26,7	11,0
Gyümölcsstermesztők	26,4	8,4
Húsmarha tartók	23,6	8,0
Szabadföldi zöldségstermesztők	21,9	7,7
Juhtartók	15,8	6,1
Tejtermelők	14,8	7,0
Vegyes gazdaságok	12,3	5,6
Sertéstartók	6,9	4,3
Baromfitartók	5,2	3,8
Összesen	18,4	8,4

Energiaköltségek aránya az élelmiszeriparban

AGRÁRMINISZTERIUM

	Energiaköltség az összes ráfordításból	Energiaköltség az anyagköltségből
1062 Keményítő, keményítőtermék gyártása	12,9	15,4
1071 Kenyér; friss pékáru gyártása	5,7	13,4
1041 Olaj gyártása	6,7	12,0
1072 Tartósított lisztes áru gyártása	3,0	7,1
1032 Gyümölcs-, zöldséglé gyártása	4,3	6,5
1073 Tésztafélék gyártása	3,9	6,3
1013 Hús-, baromfihús-készítmény gyártása	3,6	5,6
1105 Sörgyártás	1,4	5,3
1039 Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolg., -tartósítás	3,0	5,2
1101 Desztillált szeszes ital gyártása	0,9	5,2
1084 Fűszer, ételízesítő gyártása	2,6	4,4
1107 Üdítőital, ásványvíz gyártása	2,1	4,4
1051 Tejtermék gyártása	2,7	4,0
1089 M.n.s. egyéb élelmiszer gyártása	2,4	3,8
1102 Szőlőbor termelése	2,1	3,8
1092 Hobbiállat-eledel gyártása	1,9	3,6
1012 Baromfihús feldolgozása, tartósítása	2,4	3,5
1085 Készétel gyártása	2,3	3,4
1083 Tea, kávé feldolgozása	0,9	3,3
1082 Édesség gyártása	1,9	3,1
1061 Malomipari termék gyártása	1,7	3,0
1011 Húsfeldolgozás, -tartósítás	1,8	2,4
1091 Haszonállat-eledel gyártása	1,1	1,6

+ 2022-es aszály hatásai

- súlyos aszály (az ország területének 81 százalékán volt súlyos, vagy nagyfokú aszály);
- a kárenyhítési rendszerbe a szeptember 30-ai véghatáridőig 1 millió 434 ezer hektárra jelentettek aszálykárt a termelők;
- fontosabb szántóföldi növények terméseredménye jelentősen csökkent hazánkban is;
- Magyarországon a lakosság élelmezése biztosított (exportárualap mennyiségét érinti);
- hazai termelésre épülő ellátásbiztonság fenntartása + a vidéki gazdaságban központi szerepet betöltő gazdálkodók helyzetének stabilizálása **kiemelt kormányzati cél!**

ASZÁLY VÉSZHELYZETI OPERATÍV TÖRZS!

**Környezet és aktualitások
„élelmiszergazdaság”**

EU élelmiszeripara

Nemzetközi elvárások
felénk
(normál esetben)

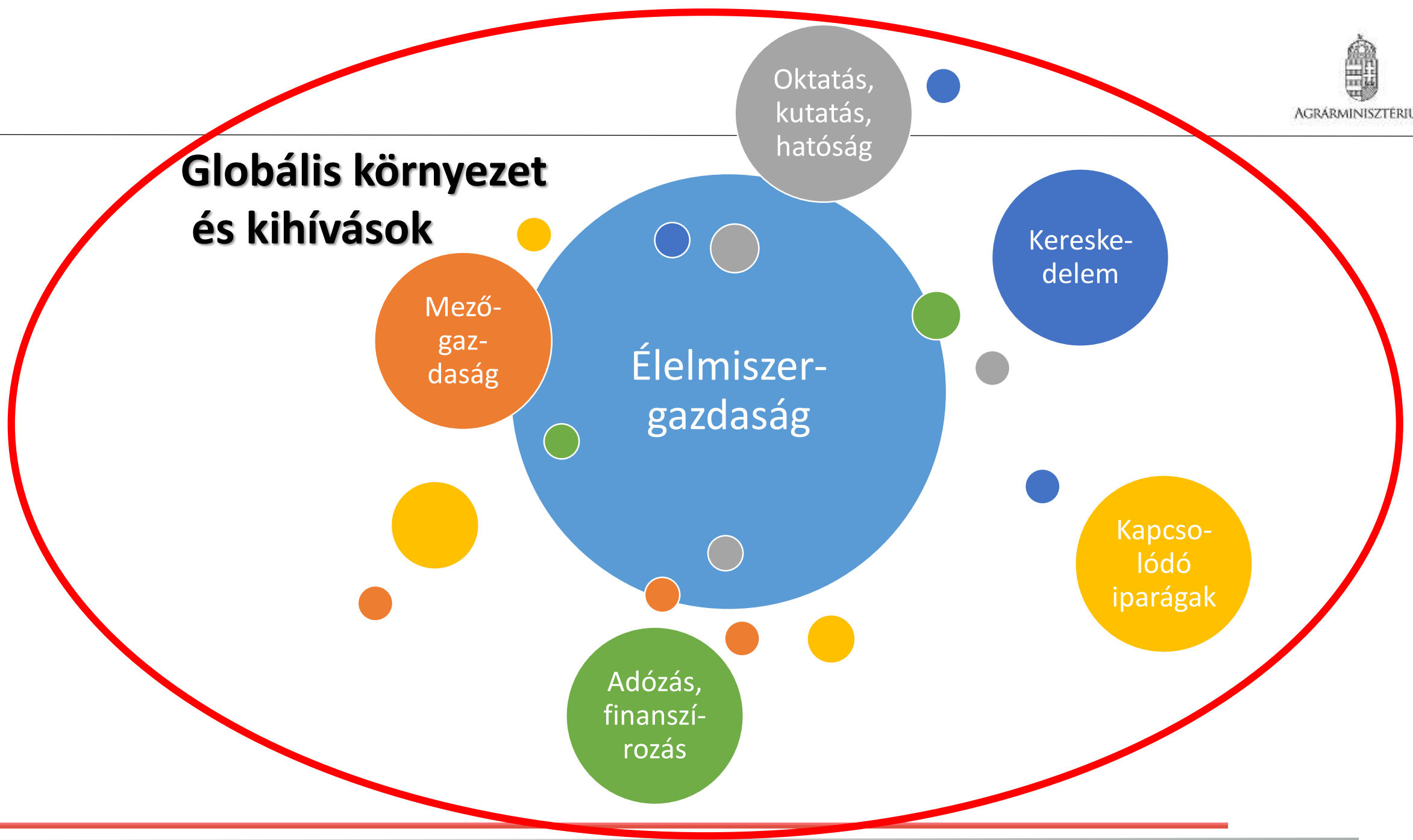
- F2F
- FOPNL
- Novelfood
- Akrilamid
- Élelmiszerbiztonság/
Higiénia
- FCM stb.

Globális környezet és kihívások

Magyarország élelmiszeripara

Javuló tendencia

- hatékonyság terén
- jövedelmezőségben
- elsősorban saját eredményeihez képest

Belföldi értékesítés

- biztonságos élelmiszerellátás
- magas minőség
- termékválaszték stb.

Duális szerkezet

- mikro-kisvállalati kör
- közép- és nagyvállalatok
- eltérő szerep és lehetőségek

Export értékesítés

- homogén, megfelelő mennyiségű árualap
- tervezhető szállítás
- célország feltételrendszerének megfelelés

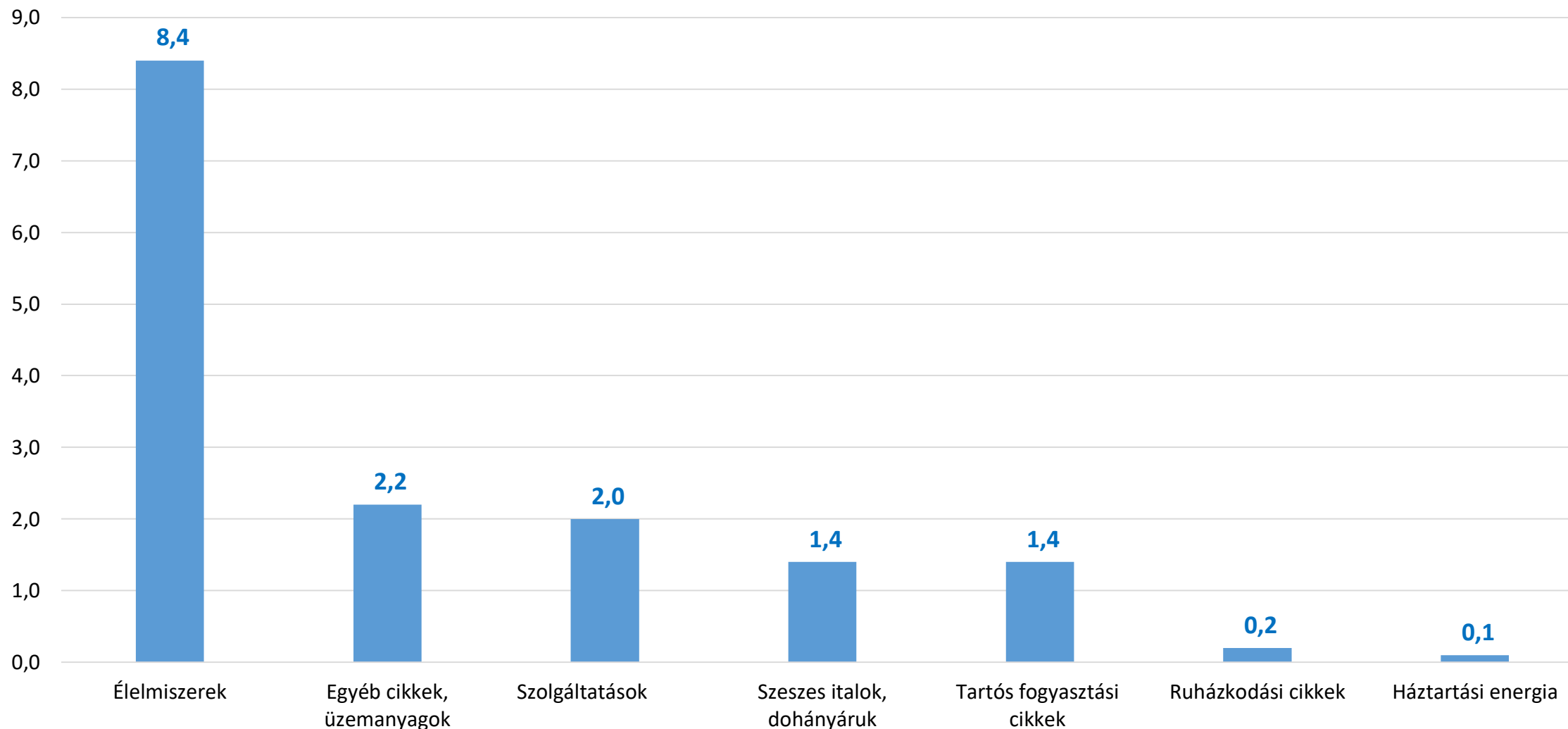

Hazai élelmiszerinfláció fő okai

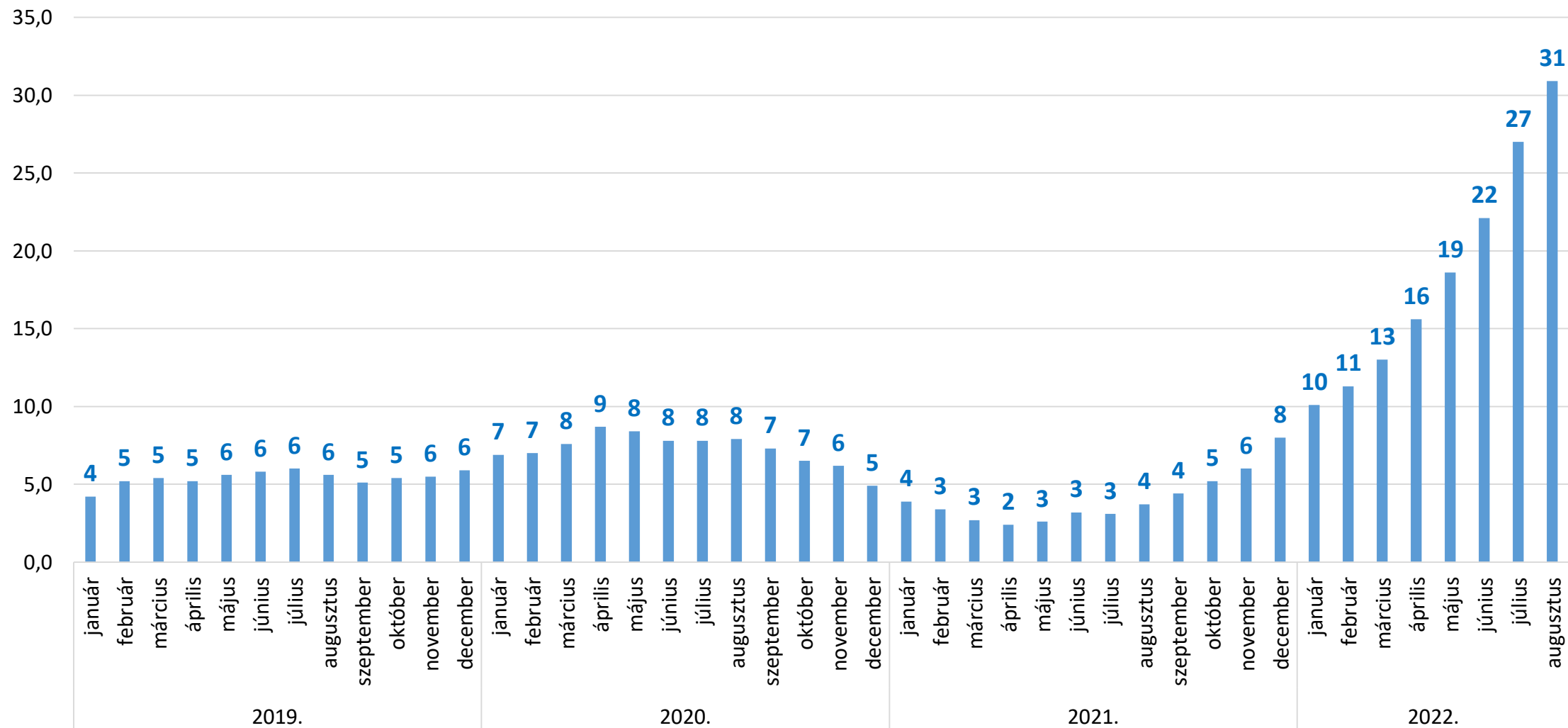

- árfolyam;
  - energiaárak;
  - alacsony árszint 2021-ben;
  - expanzív költségvetési politika és magas gazdasági növekedés 2022. I. félévében;
  - a magyar gabona termelői árak az év nagy részében elszakadtak a tőzsdei áráktól;
  - az állati termékek hazai és európai termelése jelentősen csökken idén;
  - modernizáció hiánya.
-
-

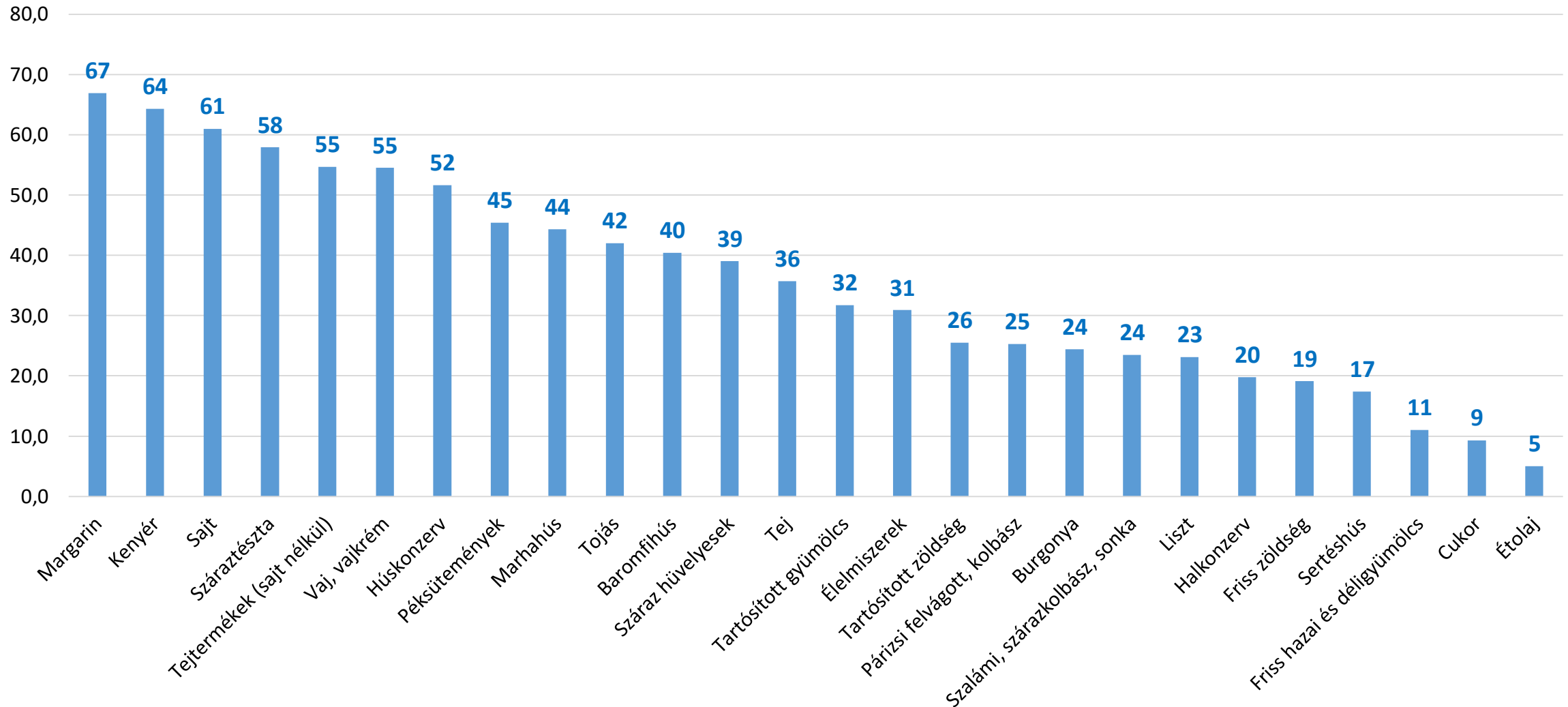
Az egyes fogyasztási főcsoportok hozzájárulása az inflációhoz (százalékpont)

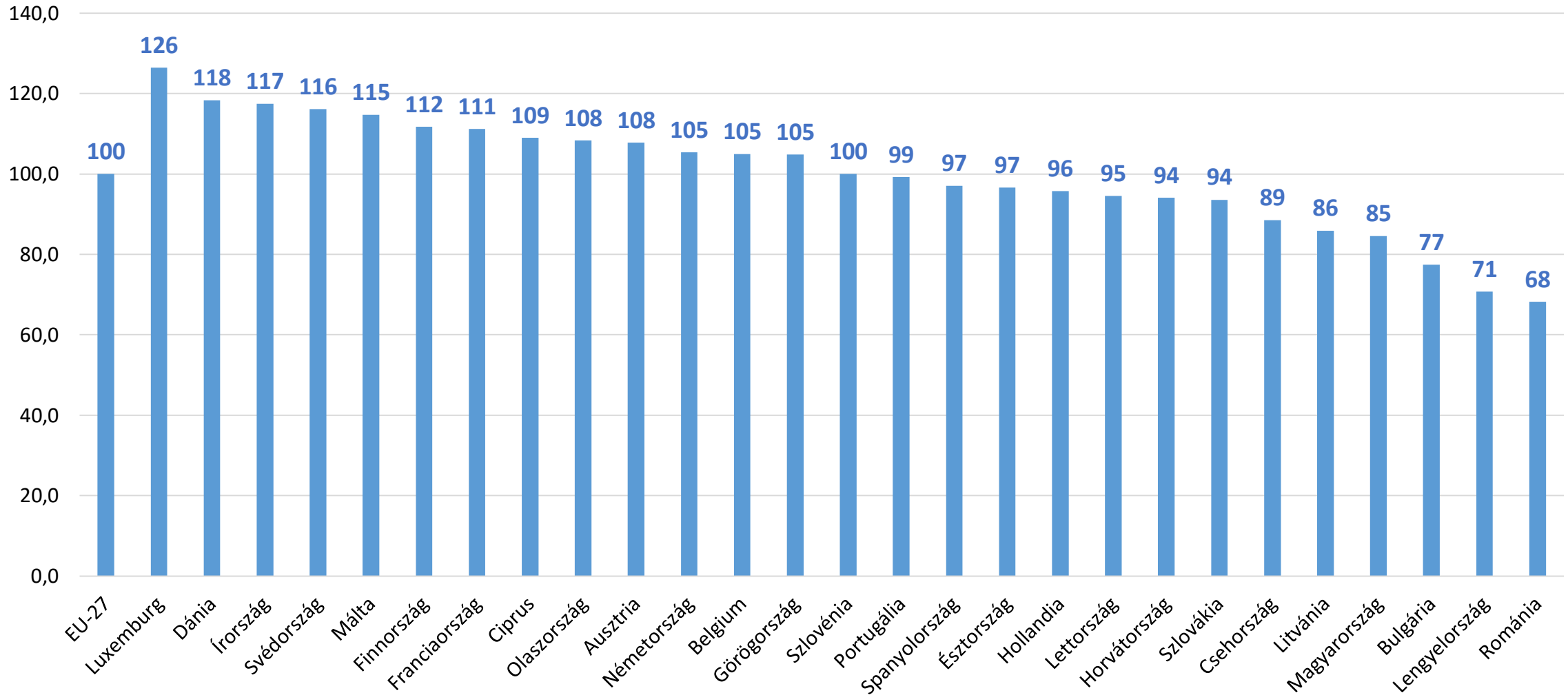
Az élelmiszerek fogyasztói árindexe

A fontosabb élelmiszerkategóriák éves bázisú fogyasztói árindexének alakulása 2022. augusztus (%)

Az élelmiszerek fogyasztói árának szintje 2021-ben (EU-27=100)

Infláció hatásai

- a háztartások visszafogják az élelmiszerfogyasztásukat;
  - megváltoztatják annak szerkezetét
  - az olcsóbb termékkategóriákat részesítve előnyben
  - júliusban kezdődő folyamat,
  - a prémium termékek fogyasztását a fizetőképesség csökkenése nem szokta befolyásolni;
  - nehezebb az élelmiszer beszállítók számára a költségek érvényesítését a kiskereskedők felé, minden áremelés újabb keresletcsökkenéshez vezet.
-
-

Fő célok jelenleg

- Biztonságos, jó minőségű magyar élelmiszerek a lakosságnak
- Feltételek biztosítása a gyártáshoz:
  - Energia, csomagolás stb. – társmiszteriumi egyeztetés
  - Folyamatos iparági kommunikáció
  - Támogatás, hatékonyságfejlesztés
  - Változó, piaci igényekhez alkalmazkodó szabályozás
  - Fogyasztói edukáció
  - Láncszemléletű gondolkodás

https://www.google.com/search?q=%C3%A9lelmiszerek&tbm=isch&chips=q:%C3%A9lelmiszerek,online_chips:feldolgozott+%C3%A9lelmiszerek:p9ZQ2TzLjPE%3D&rlz=1C1GCEA_enHU866HU866&hl=hu&sa=X&ved=2ahUKEwiT-oLMo4D7AhWSnv0HHQgB1QQ4IYoA3oECAEQKg&biw=1903&bih=937

Támogatások

KAP 9 specifikus cél + 1 (3 gazdasági, 3 környezeti és 3 társadalmi)

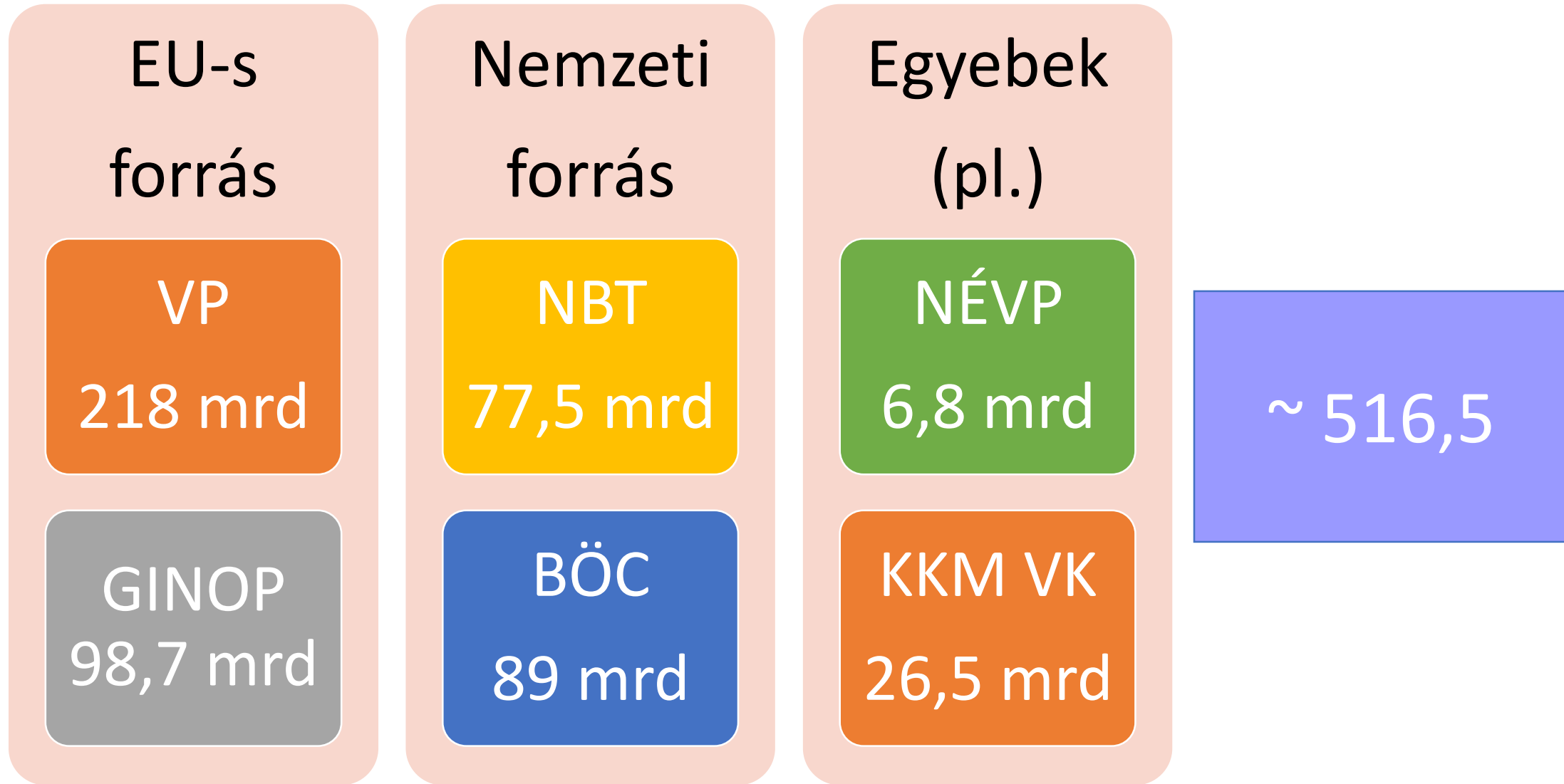
+ horizontális: agrártudás és innovációs rendszer: tudásátadás, innováció és digitalizáció

Tervek – most zajló folyamatok

- a technológiai fejlesztések hozzájárulnak a termelékenység és az inputhatékonyság, valamint a termelési biztonság növekedéséhez, az eredményes gazdálkodáshoz;
- beruházási támogatásokra a KAP II. pillér 51%-át tervezzük fordítani;
- komplexebb beruházásokat támogató pályázati felhívások;
- a legfontosabb fejlesztési prioritás az erőforrás hatékony, magas hozzáadott értéket termelő mezőgazdaság és élelmiszeripar megteremtése.
- a mezőgazdasági üzemek fenntarthatósági fejlesztésének célja a mezőgazdasági üzemek versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát termesztési, tenyésztési és termelési technológiák elterjesztésének és fejlesztésének támogatása révén;
- kiemelten helyen jelenik meg a terveinkben a digitális, precíziós technológiák alkalmazásának ösztönzése, a gazdaságok digitális átállásának támogatása!

Élelmiszeripari támogatások 2021. december 31-ig

SZAKPOLITIKAI CÉL (gazdaságfejlesztésnél)

versenyképesség, jövedelmezőség

erőforrás-hatékonyság

magas hozzáadott érték előállítás

önellátottságra való törekvés

biztonságos, jó minőségű élelmiszer

hazai piac

exportképesség

nemzetközi szerep

Összesen 750 mrd Ft!

*magyar gyártói márkákra épülő exportösztönzés

Energetikai problémák megoldásához

- *Feldolgozóipari KKV Energiaköltség és Beruházás Támogatási Program*
- Magyar Fejlesztési Bank forrásbiztosításával működő *MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020*
- Gyármentő program

Köszönöm a figyelmet!

olga.beata.felkai@am.gov.hu
